

izhaja vsaki
dan z dnevom
sednje nedelje.
ina velja za Av-
za celo leto
ne, za pol in četrt
rumerno; za Ogr-
K 50 vin. za celo
na Nemčijo stane
to leto 5 kron, za
ko pa 6 kron;
njo inozemstvo se
in naročnino z ozi-
na visokost pošt-
Naročnino je pla-
naprej. Posamezne
se prodajajo po 6 v.
ništvo in uprav-
se nahajata v
gledališko po-
sloje štev. 3.

Stajerc

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

... sprejemajo zastoj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 80—
za 1/2 strani K 40—
za 1/4 strani K 20—
za 1/8 strani K 10—
za 1/16 strani K 5—
za 1/32 strani K 2 50
za 1/64 strani K 1—
Pri večkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 47. V Ptuj v nedeljo dne 23. novembra 1913. XIV. letnik.

Cenjeni naročniki!

Kakor smo že poročali, mora se iz raznih
ov, v prvi vrsti zaradi povečane cene tiska
zaradi potrebe povečanja lista,
naročnino „Stajerca“ z novim
letom za 1 K, to je na 4 krone
zvišati.

Prepričani smo, da naši cenjeni prijatelji
njo uvidijo potrebo tega zvišanja, to pa tem-
ker ostane
„Stajerc“ še vedno največji in najcenejši tednik.
Tisti naročniki pa, kateri
lačajo naročnino naprej pred no-
vletom, trebajo tudi za prihod-
leto le 3 krone plačati. Šele
novem letu velja torej zvišana
ročnina.

Prijatelji, širite „Stajerca.“
„Slovanska vzajemnost.“

Mi nismo krivi, da je postalo poglavje o
slovanski vzajemnosti“ tako hudo smešno, da
naravnost krvava ironija. „Slovanska vzajem-
nost“ je bila vedno le idealna fraza, katero
le par bledoličnih sanjarjev deklamiralo. Ali
pač ni nikdo mislil, da bodejo realna dej-
na to frazo tako hitro in tako temeljito iz-
loila. Zadnjič je neki slovanski poslanec v
državni zbornici potegnil facit in zaklical
reej roboto: „Mi se požvižgamo na
lovansko vzajemnost“.

Slovanska vzajemnost! V resnici je nik-
in nikjer ni bilo! Krvavo zatiranje
izma rodilo je v poljskem narodu nepremag-
no sovraštvo napram Rusom. Besno izse-
je poljske žlahte gnalo je Rusine skoraj v
olucijo proti Poljakom. V Sleziji bijejo Čehi
Poljaki medsebojne narodne boje, v Bakovini
inini in Slovaki. Hrvatje in Srbi stali so si
zadnjega časa tako rekoč z nožem v roki
proti. Slovencev Hrvati niti kot narod pri-
avati niso hoteli... kje je torej tista zvi-
na „slovanska vzajemnost“?

Za Slovence je bila fraza o „slovan-
vzajemnosti“ vedno izredno škodljiva,
zadnjem času pa naravnost velikanska
evarnost. Čehi so znali peti sladke zvoke
lovanske vzajemnosti“, dokler so jim sloven-

ska podjetja odpirala svoje duri, dokler je bilo
še kaj dobrih služb na Slovenskem dobiti,
dokler se niso vgnezdili liki ježu v lisičjem br-
logu. Slovenska študirana mladi-
na mora lakoto stradati ali v tu-
jini kruha iskati, medtem ko se
češki tujei mastijo v dobrih služ-
bah. Slovenski kaplani morajo
dostikrat po slabih farah stra-
dati, medtem ko se debelijo po
slovenskem delu Koroške češki
fajmoštri. Slovenski monterji,
inženirji, profesorji, umetniki
morajo večidel pri Nemcih kruha
iskati, — po mili Sloveniji pa go-
spodari Čeh... Kaj ima torej sloven-
stvo od „slovanske vzajemnosti“??

V balkanski vojni pričela se je širiti tudi
po slovenskih krajih srbofiška kuga. In okužila
je velik del naše javnosti. Zaradi „slovanske
vzajemnosti“ so se zavzemali slovanski listi za
balkanske „brate“, so simpatizirali s Srbi, so
se podali celo na gladka tla veleizdajstva,
so metali avstrijski domovini po-
lena pred noge, ko je ta v nezmerno mi-
rojlubni politiki zastopala svoje samoumevne
pravice. „Slovanska vzajemnost“ postala je te-
daj prava špijonka na avstrijskih tleh... Pa
je prišlo drugače! Vse drugače, kakor so mislili
in želeli tisti slovanski voditelji, ki imajo dovolj
predrzo čelo, da smatrajo „cesarsko za-
stavo za znamenje sramote slo-
venskega ljudstva“... Balkanski
Slovani sami so razbili in raztrgali „slovansko
vzajemnost“ ter vrgli njene kosce kakor mrho-
vino na gnoj. Srbska in bulgarska kri je od-
plovila ideale in sovraštvo proti Turčinu ni bilo
nikdar tako strastno, tako neizbrisljivo, kakor
je sovraštvo med slovanskimi Bulgari in slovan-
skimi Srbi...

Na razvalinah te „slovanske
vzajemnosti“ stojimo, in predno se je
v resnici porodila, bila je že pokopana...
Slovanski narodnjaki niti z najbolj jezuvitičnim
zavijanjem, pa tudi ne z najrobačejšim psova-
njem ne morejo prikriti teh dejstev!

Za „slovansko vzajemnost“ izročili so
slovenski prvaki svoje gospodar-
stvo češkemu tujcu, — za „slovansko
vzajemnost“ poteptali so svoje ver-
ske svetinje, — za „slovansko vzajemnost“
zadušili so vsako individualnost
lastnega naroda, — za „slovansko vza-
jemnost“ pa so prodali tudi svojo av-
strijsko domovino... To so žalostna

dejstva, tembolj žalostna, kér je „slovanska
vzajemnost“ zdaj pokopana...

Za slovensko ljudstvo pa, ki je po-
vsem nedolžno nad bankrotni politiki svo-
jih voditeljev, pride zdaj čas resne vrnit-
ve. Bodočnost slovenskega ljudstva leži kakor
njegova preteklost v zvestobi do avstrijske do-
movine ter v skupnem gospodarskem delu z
nemškim sosedom. To je železna potreba,
čez katero ne pomagajo prazne narodnjakarske
besede. Neki slovensko-prvaški poslanec imel je
svoj čas predrzno čelo, da je zaklical: Av-
strija bode nehala biti, ako se ne
pokori slovanstvu. Dejstva pa so spre-
menila to govorico in pravijo: Slovanski narod
bode ponehal biti, ako prelomi zvestobo do Av-
strije. Te besede so pravi napis na grobu „slo-
vanske vzajemnosti“.

Politični pregled.

Naš prestolonaslednik odpotoval je 15. t.
m. s svojo soprogo na Angleško. V Londonu
obiskal je angleškega kralja na grada Windsor
in ostal tam več dni na obisku. Ob tej priliki
vršile so se velike slavnosti.

Umrli je v Janini generalni konzul Konstan-
tin Bilinski, ki je bil tudi avstro-ogrski član
v komisiji za določitev južne meje Albanije.

Volitev v koroški deželni zbor. Pri nado-
mestni volitvi za koroški deželni zbor bil je
državni poslanec Dobernig ednoglasno iz-
voljen.

Žalostne razmere. Pred kratkim oglasilo se
je pri vojaški oblasti v Großwardeinu 170 mla-
dih ljudi. Prosili so, da se jih naj uvrsti med
vojake, kér že mnogo mesecev sem niso mogli
službe ali dela dobiti. Iz lakote gredo torej k
vojakom! Vojaška oblast je ustregla njih prošnji,
kér so bili večinoma za vojaško službo zmožni.

Srbsko-črnogorska meja. Pogajanja med Sr-
bijo in Črnogoro zaradi nove meje so glasom
uradnih poročil dovedla do popolnega sporazuma
in se je tozadevno pogodbo od srbskega ministra
za zunanje zadeve ter črnogorskega poslanika v
Belgradu že podpisalo.

Izpred sodišča.

Središki kaplan.

Maribor. Prizivno sodišče v Mariboru imelo
je opraviti s tožbo zaradi žaljenja časti, ki jo
je naperil slovensko-prvaški kaplan Kranjc
iz Središča zoper tamošnjega organista Franca
Panič. Stvar je sledeča: Aprila meseca dobil

TUDI BABICA JE ŽE VEDELA,

da mora rabiti le Schichtovo milo, če hoče oprati perilo brez
mного truda do belega kot sneg. Schichtovo milo, znamka
"Jelen", ima nenadkriljivo pralno moč in ohrani perilo kakor
nov, ker je — v nasprotju z mnogimi novomodnimi pralnimi
sredstvi — zajamčeno prosto jedkih, ostrih sestavin, vsled
katerih perilo kmalu razpade. Zaupajte imenu Schicht!
Že 60 let se odlikuje.

Naš koledar je izšel in stane 60 vinarjev, s poštnino 70 vinarjev.

je fajmošter v sv. Petru pri Mariboru javno karto brez podpisa, na kateri se mu je naznani, da je bil njegov prijatelj Marko od kmet-skih fantov tako hudo tepen, da zdaj šepa; tudi so bile na karti šaljive opazke glede naročitve zdravil. Fajmošter je takoj vedel, da ta Marko ne more drugi biti nego središki kaplan, ki je v sv. Petru pod tem imenom splošno znan. Poslal je tedaj karto kaplanu in ta je vložil tožbo zaradi žaljenja časti proti organistu. V tožbi je kaplan trdil, da zamore le organist pisec karte biti, češ da je neki prvaški učitelj iz Maribora pisavo spoznal. Tudi je Panič „narodnjak“ itd. Organist je trdil, da je delal kaplan v resnici razne ponočne izlete in da je prišel vsled tega ponočevanja tudi v prepire s središkim župnikom Canjkarjem. Zaradi svojega politiko-vanja in ponočevanja pridobil si je kaplan sovraštvo fantov, ki so ga vsled tega tako hudo pretepli, da je nekaj časa šepal. Vse to je seveda kaplan tajil. Pri sodnji je dal fajmošter organistu lepo spričevalo, češ da ni ne pri „čukih“ ne pri „sokolih.“ Fajmošter je tudi izpričal, da dela kaplan resnično ponočne izlete, brez da bi imel službenih opravil. Svaril je kaplana opetovano, pa kaplan ni fajmoštra vbogal. Naposled je prišel kaplan šepati in splošno se je govorilo, da je bil od fantov tepen. Iz neke kaplanove pridige je fajmošter tudi posnel, da je kaplan priznal, da je bil tepen, da pa svo-jega nastopanja noče spremeniti. Tako je pričal fajmošter! Neka druga priča je izjavila, da si je kaplan pri občinskih volitvah v Pobrežu mnogo sovraštva pridobil. Tretja priča je videla kaplana pred fanti bežati. Dve drugi priči sta naravnost tepež videli. Fantje so stali ob obeh plateg cestah in ko je kaplan prišel od svojih ponočnih izletov, so ga grozovito pretepli. Fantje sovražno kaplana zaradi tega, ker ta do 2. ure ponoči okoli hodi in dekleta zasleduje. Zopet neka priča je rekla, da je kaplan nekaj ponoči k njemu v hišo pribežal. Nadaljna priča videla je kaplana ponoči s klobukom v roki bežati, medtem ko so fantje za njim vriskali. To je videla priča večkrat. Fajmoštrova kuha-rica je povedala, da je morala kaplanu dalje časa mrzlo vodo v sobo nositi; kaplan je šepal in pravil, da ima „revmatizem.“ Vkljub tem dokazilom bil je organist pri prvi razpravi na 14 dni zapora obsojen, češ da je karta zasramovanje, za katerega dokaz resnice ni me-rodajen. Prizivno sodišče pa je znižalo kazen na 50 K globe. Kaplan pa naj bude ponosen na svoje lovrike!

Nevaren tat.

Maribor, 13. novembra. — Dne 1. avgusta t. l. našel je posestnik Valentin Sagadin v gozdu pri sv. Kunigundi ob Ptuju veliko zalogo razne-ga blaga, ki je izviralo očitno od raznih vlo-mov. Bile so to gotove obleke, štofi, špeh, oka-

jeno meso itd., vse v velikih množinah. Dne 10. avgusta ponoči pa je nekdo v kurji hlev po-sestnika Cebej v Št. Janžu dr. p. vlomil; zasa-čili so tata in orožniki so ga oddali sodnji. Kmalu se je dognalo, da je tat jako nevaren človek, glasoviti zločinec Jakob Jug. Ta Jug je baje živinotrzec brez bivališča. Dne 29. pro-sinca t. l. šele prišel je iz mariborske ječe, kjer je bil 18 mesecev sedel. Od tega časa sem po-tepal se je po spodnjem Štajerskem in kradel ter ropal. Pred okrožno sodnijo dokazalo se mu je m. dr. sledeče: pri krojaču Kroisu v Pobrežu pri Mariboru ukradel je obleke za 841 kron. Ukradene stvari odpeljal je na vozu proč. Vbogi krojač bil je vsled tega vloma gospodarsko po-polnoma uničen. Vse skupno pokradel je Jug blaga za 1.783 kron. Sodnija obsodila ga je na dve leti težke ječe; potem ga bodejo pa oddali v prisilno delavnico.

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 17

Pasteurjev zavod.

Dne 14. t. m. bilo je 25 let, odkar se je ustanovil svetovno-znani Pasteurjev zavod v Parizu. Ta jubilej je za vso medicinsko znanost velikega pomena. Učenjak in kemik Louis Pasteur bil je l. 1822 rojen in je leta 1895 umrl. Razven raznih kemičnih del napravilo so ga znamenitega zlasti njegove znanstvene preiskave bole-

zenskih kali ali bacilov vrančnega prisada, perutnisk-e kolere ter predvsem pasje steklosti. V njegovem zavodu, ki se ga je uresničilo z javno nabranimi denarji, se je mnogo od steklih psov ugriznenih ljudi rešilo. Za-vode za od steklih psov ugriznene ljudi se dobi zdaj v vseh večjih mestih in so pravi blagor za človeštvo. Na milijone ljudi zahvali svoje življenje edino-le znanstveni iznajdbi Pasteurja. Naša slika kaže zavod v Parizu ter podobi ustanovitelja Pasteurja in sedanjega voditelja prof. dra. Metchnikoffa.

Novice.

11. 12. 13. Letošnji december prinesel bode za-n'mivi dan. 11. decembra namreč bodejo na pošt-nih pečatih tri zaporedne številke: 11. 12. 13 (11. 12. 1913). Ta vrsta števil je vsakihi sto let le 4 krat mogoča, in sicer dne 8. 9. 10. dne 10. 11. 12 in dne 11. 12. 13. Velikanski požar je nastal v mestnem delu Peski v Petersburgu. Plamena napravila so nezmerno škodo. 5 oseb, med njimi tudi en gasilec, našli so v ognju svojo smrt, mnogo drugih pa je bilo nevarno opečenih.

8 letna morilka. V Dornbirnu poskusila je 8 letna Libera Visintainer dva otroka v starosti 4 in 16 mesecev zastrupiti. Nastrgala je iz užigalic fosforja in ga otrokom v usta natresla. Ali k sreči so to pravočasno

opazili in otroke rešili. Libera pravi, da je hotela otro-umortiti, ker je morala vedno nanje paziti. Pravi, da je mati nato nagovorila. Mlado morilko in njeno ma-so zaprli.

Na smrt obsojen bil je v Serajevu muhamed-ski postopač Hejro, ki je svojega lastnega sodruga Sa-umori in oropal.

Železniška nesreča. V bližini postaje Sahn-ta na Ruskem sta trčila vsled nemarnosti nočnega ču-v-dva vlaka skupaj. Bilo je več vagonov porušenih. D-o-sebi sta bili takoj mrtvi, 12 pa težko ranjenih.

Sneženi viharji so se zopet ponovili v Ameri-pri Huronskem jezeru. Tri velike barke so se potopi-Nemogoče je bilo, barkam na pomoč priti. Skupno-utunilo 275 oseb. Velikanska pa je tudi škoda, ki jo-vihar napravil.

Velikanska tožba se je vršila te dni v Varis-na Ruskem. Tožena sta grof Ronjiker in lastnik zavod-Zawodsky, češ da sta nekega šolarja umorila. Sodnija-razprava traja 20 dni. Povabljenih je 209 prič in 7-vedencev. V razpravno dvorano se je privleklo celo ga-aktov.

Polom v Novem Yorku. Bančna firma Holl-& Comp. v Novem Yorku je prišla v konkurz. Dolg-a znašajo okoli 25 milijonov kron. Vsled tega polom-e pride več kot 700 veletrgovcev v konkurz; 200 trg-je-jev je že plačila vstavilo.

Železniška nesreča. Na progi Georgia Zent-padel je osebni vlak čez most pri Claytonu. 20 oseb-bilo ubitih, 250 pa ranjenih.

Smrtna obsodba. V Teschenu bil je zidar Jos-Kottes na smrt obsojen, ker je orožniškega stražmojs-Susterja ustrelil, ko ga je ta hotel aretirati.

Grozni potres je bil v deželi Peru. Potres je po-rušil 10 manjših mest popolnoma. Mesta Albancay-Cuzco so najhuje trpela. V Albancay se je vršila ran-sv. maša, ko je prišel prvi sunek. Cerkev se je podmi-in zagrebala pod razvalinami mnogo ljudi. V bolniš-ni je nastal ogenj, v katerem je mnogo bolnikov naš-svojo smrt. Na stotine ljudi je ubitih, prizadeta škod-pa se še ne da ceniti.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Zopet napad na pionirje. Preteklo nedelje istil-vršil se je v Postrakovci krčmi na Wurm-berški cesti grozoviti pretep. Fantje in pionirj-so tam plesali. Kar nakrat ob 1/2 10. uri ni bi-tel krčmar pionirjem več pijače dati. Medtem-ko so nekateri pionirji že odšli, ostali so trije-še v krčmi. Kmalu nato vnel se je prepir. Pi-onirji so opazili, da se jim je bajonet l-poskrilo. Takoj nato so jih fanti naskočili-in so pričeli na grozni način s stolmi, poleni-vrčki, nožmi po njih udrihati. Vsi trije pi-onirji Žnidar, Solič in Leber se s dru-bili težko ranjeni. Enemu se je pri-izj-delo z nožem 3 težke rane v hrbtu, drugemu-se je razbilo vse čeljusti, da so morali nesre-dne-žeza v graško garnizijsko bolnišnico odpelja-ti, pa tudi tretji je jako težko ranjen. Eden pijo-nirjev je ves krvav zbežal v gozd, ali tam e-mi ga fantje še enkrat napadli in na tla pobili-ska. Orožniki so drugi dan fantce poizvedeli in več-gle-noma pozaprli. To so posledice narodnjaške, s-bofiške vzgoje po prvaških družtvih. Fantje so izgubili vsako spoštovanje do Gla-avstrijske uniforme. Oni vidijo vsled da-prvaške hujskarije v vojaku sovražnika. Sicer-do pa bomo o tej stvari še govorili, kadar se-bode pred sodnijo razpravljala. Pionirjem samim-se je pa čuditi, da hodijo v take gostilne, v-katerih se jih sovraži. Okoliške beznice, ka-kor Postrak in druge, naj prodajajo svoje žganje-komur hočejo, za vojakove niso primerni kraj. I-Mahoričeve krčme se je pionirja že na-surovi način podilo in vendar hodijo še pionirj-tja. Celu v ptujski „narodni dom“, v kate-rem se zbirajo največji prijatelji Srbov, zahajajo-gotovi pionirji. Kdor nosi vojaško suknjo, mora-tudi kaj nanjo držati! S tem pa seveda nečemo-opravičevati podivjanost okoliške-mladine, ki jo hujska zagriženo pr-vaštvo v vedno večje zločine.

Zopet slovensko-klerikalni polom. Pred par-leti ustanovili so slovenski politikujoči farji in-njih podrepniki v Gradcu neko „društvo-s'v. Marte“, v katerem so zbirali v Gradc-došle slovenske služkinje ter jih zlorabljali v-svoje namene. Načelnik je bil fajmošter Kalan-iz Ljubljane, podnačelnik mokronski študent-Dominik Zvokelj in drugi podnačelnik mi-zarski pomočnik Franc Vehovar. Društvo je-nabralo hitro od vbogih dekel toliko denarja, da si je v Gradcu kupilo hišo z gostil-no. Kakor povsod, kjer imajo slovenski popi-svoje prste vmes, prišlo je tudi to društvo-kmalu v denarne težave, vodstvo je dru-štveni denar zagospodarilo in dru-štvo ima danes za 85.000 kron dolga ter je

Štedljivost

pri kuhanju

doseže le tista gospodinja, ki uporablja

MAGGI-JEVE kocke

(gotova goveja juha)

po 5 vinarjev.

Vsaka kocka da, — če se jo polije s 1/2 litrom vrele vode, — 1 krožnik izvrstne goveje juhe, katera se tudi uporablja kot juha za vkuhanje, za polivanje omak, zelenjav. i. t. d.

Pri nakupu naj se pazi na ime MAGGI in na varstveno znamko

zvezdo s križcem